

כרטיס לא שמו"ו

פ ר ו ט ו ה ל מס. 311
מישיבת וועדת הכספים, שהתקיימה ביום ה', כ' באייר תשמ"ו
(29.9.86), כת"א

נ כ ח ו :

- א. שפירא - יו"ר
- ב. ארז
- ג. ארידור
- ד. ארצי
- ה. בר-און
- ו. ולינשטיין
- ז. ורדיגר
- ח. כהן
- ט. סולודר
- י. עלי
- יא. עמר
- יב. רמון
- יג. צבן
- יד. שלום
- יז. שליטא
- יח. שפט

מוזמנים:

- א. פוגל - הממונה על התקציבים
- ב. פרופ' ד. מיכאלי - מנכ"ל משרד הבריאות
- ג. נבו, שמולוביץ - משרד הבריאות
- ד. מלמדוביץ, ב. יעקב - קופת חולים לאומית
- ה. סלנט - קופת חולים מאוחדת
- ו. רוטר - קופת חולים מכבי
- ז. ריבק, ד. מילגרום, מ. פרידמן, ר. אלמוג - משרד האוצר

יועצת כלכלית:

ס. אלחנני

היועץ המשפטי לוועדה: א. דמביץ

ר ש מ ה :

ט. קוטלך

סדר היום:

1. חוק עידוד החסכון הנפקת אג"ח בנק לאומי לפיתוח התעשייה (סדרה 141), מכתב האוצר מ-כ"ז בניסון תשמ"ו
2. חוק עידוד החסכון הנפקת אג"ח משאבים להנפקות של בנק מזרחי המאוחד, מכתב האוצר מ-ל' בניסון תשמ"ו
3. דיון עם קופות החולים הקטנות
4. שימוש ברזרבה הכללית לשנת 1986 פניה מס. 2 (קו"ח הכללית)
5. סדרי הדיון בד"ח ועדת בייסקי

1660

14546 ביום 1986

היו"ר א. שפירא:

אני פותח את הישיבה.
אנו מזחילים בנושא הנפקות בנק לאומי ובנק מזרחי.

ח' רמון:

לאחר שבדקתי את הדו"ח בזהירות רבה; אני רוצה לשאול; מי
העורך דין שאישר את ההנפקה הזאת.

מ' פרידמן:

אני לא יודע.

ח' רמון:

גם אני לא יודע. אני מדבר על ההנפקה של בנק המזרחי.
בעמוד 39 טוב: "להלן העתק חוות דעהו של עורך דין
ההנפקה". אין שם של עורך דין. זו פעם ראשונה.

היו"ר א' שפירא:

קבעתי חמש דקות לדיון הזה.

ח' רמון:

אני שומע מכל מיני אנשי בנקים: מה אתם בכלל מדברים
בועדת הכספים, אתם אישרתם ולא ראיתם ולא עשיתם מה שהיה מוטל
עליכם לעשות. יכול להיות שהם צודקים ויכול להיות שלא. מעכשיו אנחנו בודקים.
דבר ראשון שאני בודק הוא, האם כל מה שסתוב פה, מישהו אמר שזה נכון. אני לא יודע מה
זה בכלל. איך יכולה להיות הנפקה שאין בה שם של עורך דין? הייתי רוצה לראות חתימה
מלאה. רואה חשבון יש, רואה חשבון מכובד, כרוידה ושות'. הם בדקו את המאזן ויש חתימה.
העמוד 38 - לוס. אין שם של עורך דין; אין חתימה של עורך דין, אין שום דבר. תשקיף
של בנק לאומי זה קיים.

אני לא יודע אם החומר נכון. כל עוד אין אישור של עורך
דין וחתימה על פי חוק בתשקיף; אני לא יכול לאשר זאת. בכוונה אני שואל אם אתה בדקת
זאת, מר פרידמן.

מ. פרידמן:

את זה אני לא צריך לבדוק.

ח' רמון:

אני מבקש שיירשם בפרוטוקול שאתם לא צריכים לבדוק.
אינכם מצריכים לבדוק מי, אלא שיש עורך דין. אתם תגידו
לחברה מי יהיה העורך דין שלה?

מ' פרידמן:

התהליך של בדיקת תשקיפים הוא לא החלק הטכני. אנחנו באים
לבקש אישור להגבלת מס. אישור סופי להנפקה איננו נותנים,
לפי סעיף 39, אלא לאחר שהתשקיף מושלם.

ח' רמון:

לאחר הלקחים של דו"ח בייסקי ולאור הטכנות שיש כלפי ועדת
הכספים, כפי שהן נשמעות, וכל חד ועדה שמע אותן...

מ' פרידמן:

לפנינו טיוטא ראשונה של התשקיף.

ח' רמון:

אני מבקש את הטיטא הסופית.

היו"ר א' שפירא:

זה לא הולך כך. אתה רוצה להנהיג עכשיו מנהג חדש. אתה
רוצה לדעת מי עורך הדין? תשאל בטלפון.

ח' רמון:

תנאי יסודי בתשקיף, כדי שנדע שכל מה שכתוב פה נכון, הוא שעורך דין יאשר זאת. הוא מאשר שמה שכתוב כאן על זכויות ובטחונות ושיעבודים וכן הלאה, נכון. את כל זה מאשר עורך דין. אתה אומר שועדת הכספים תאשר שכל זה נכון על פי חוק? איך אפשר? אני לא יכול להכנס לדיון בעניין זה לפני שאני רואה את תימת עורך הדין כאן.

א' וינשטין:

אם אתה אומר, מר פרידמן, שזה לא האישור וזו טיוטא בלבד, מה כל כך דוהק שאנחנו נאשר?

היו"ר א' שפירא:

כאשר מגישים לנו בקשה להנפקה; מבקשים מאתנו אישור להגבלת מס; כפוף לתשקיף שהוגש לנו. שר האוצר יחד עם רשות ניירות ערך והבורסה אחראים שמה שכתוב בתשקיף שאישרנו זה מה שהם הולכים לבצע.

ח' רמון:

מה פתאום? אנחנו מאשרים את המס.

היו"ר א' שפירא:

על פי תשקיף שהוגש לנו.

ח' רמון:

אני לא יודע את התשקיף נכון. מה זה פטור ממס? על ידי כך מעודדים את הציבור לקנות. ברגע זה יש לנו אחריות. בצדק יבוא אדם ויגיד: ועדת הכספים נתנה פטור ממס לתשקיף הזה, לכן, וודאי שהיא רוצה שנקנה. ככל תשקיף שראיתי; היה עורך דין.

א' דמביץ:

הדרושה שהתשקיף יונח לפני חברי הועדה היתה דרישה של חלק מחברי הועדה, והיא אינה חיונית לאישור. יתור מזה, תשקיף צריך להיות קודם שיש אישור. השאלה, מה קודם למה. כל אישור שהועדה נותנת, הוא אישור על תנאי שאותם תנאים ואותם פרטים האמורים בבקשה של האוצר, אכן יתקיימו באותה הנפקה שמדובה בה.

יתר על כן, מבחינת החוק אפשר לתת אישור כללי לחמישה בנקים או לכל בנק שרוצה להנפיק באותם תנאים, בלי לומר שזה דווקא בנק א' או ב' או ג' או ד', וכלי לראות את התשקיפים השונים. זה שחברי הועדה מצאו לנכון להשתמש בסמכות זו שלהם כדי לבדוק ולראות את התשקיפים, זה לגיטימי, אבל לבוא חשבון עם התשקיפים ולומר שלא יכולים לאשר כל פרט ...

ח' רמון:

פרט יסודי.

א' דמביץ:

... פרט יסודי חסר, התשובה היא שהם אינם חייבים להגיש לאישור כלום אלא הם רשאים לאשר מגמה יסודית כללית של הפרטים האלה, ואת האישור הזה רואים כאישור על תנאי שרק אם הפרטים האלקי קווימו, האישור קיים. במשך שלושים שנה אכן עשו בלי לדעת, וזה היה לגיטימי.

ח' רמון:

זה היה לגיטימי אבל רע. אני חושב שאנחנו צריכים לשקול את כל הנושא כי אנחנו מעודדים ציבור לעבוד עם בנקים. אני מוכן להבין שאלה הנפקות שהוכנו לפני דו"ח ועדת בייסקי. העובדה הזו ברורה גם למנהלי הבנקים האלה. לשמחתי, חלק מהם הודיעו לי שהם נהגו מבינים את הדברים האלה. גם הבנקים מבינים את הקשרים שיהיו להם בעתיד בועדת הכספים. המסר הזה היה חשוב. אני לא מתכוון לעניין זה. אין עונשין אלא אם מזהירים ובהנפקות אלה אין לי בעיה. מר דמביץ אומר שועדת הכספים יכולה לאשר כל דבר בלי שהיא בכלל תראה ניר. זה נכון לא רק בתחום זה. יבואו קופות החולים ויגידו שדרושים להם מיליון דולר, נרים יד, וזה לגיטימי. אנחנו יכולים לעשות כל מה שאנחנו רוצים. השאלה, מה האחריות הנתבעת מאתנו. אני מזהיר את עצמנו

ואני פונה לחברתי: אני לא מדבר על שלב ראשון. לא יכול להיות שנאשר הנפקה שאין בה אישור של עורך דין של מה שסוּב כאן הוא נכון. לא היה כדבר הזה בכל ההנפקות שאני ראייה שהובאו לוועדת הכספים. אם זו שיטחה - אפשר לתקן אותה עוד היום. אם לאו - על אחת כמה וכמה. אני מבקש לא לאשר את הבקשה עד שלא יהיה אישור לתכנה על ידי עורך דין.

הי"ר א' שפירא:
חזרת על עצמך ארבע פעמים. אנשים קלטו אותך ומר דמ-ביץ השיב. לגבי ההנפקה של בנק המזרחי, במשך של ושים שנה וועדת הכספים לא ראתה תשקיף בכלל. ק' אישרנו בכל פעם.

א' וינשטיין: חברים ביקשו.

ח' רמון: אבל מזה שנהיים לא נוהגים ק'.

הי"ר א' שפירא:
מי שביקש תשקיף קיבל אותו. אבל זה איש בודד. המינהג המקובל בוועדת הכספים היה אחר, אולי בטעות. אולי אתה צודק שזה לא יכול להיות ק', אבל זה המינהג. אני צלצלתי לבנק לאומי כדי לדעת עבור מי הם מבקשים את ההנפקה. מה שרוצה עכשיו חבר הכנסת רמון הוא, שכאשר האוצר בא לכסף, הוא צריך לבוא עם תשקיף. אתה רוצה להגיד שאי-אפשר להצביע בגלל זה שחסר שם של עורך דין ואתה לא יודע מי בדק זאת. מבנק המזרחי שמעתי שההנפקה מי וועדת התיישבות, לקיבוצים ולתעשייה. לגבי בנק לאומי לא ידעתי, וְמר אינהורן אמר לי שהוא לא יודע אם הוא יכול למסור לי את שמות הקליינטים.

א' דמביץ: סוגי הקליינטים גם כן לא?

מ' פרידמן: אם זה סוג מסויים של קליינטים, הוא גם לא רואה אותם.

הי"ר א' שפירא:
תעשיה ותיישבות זה לא דבר של מה בכך, ואם הייתי שומע שמדובר בספקולנטים שמתמשים מתעשייה לצורך זה, אצלי זה לא תעשייה. אז הייתי חושב אחרת. אני לא מבטל מה שאמר חבר-הכנסת רמון. צריך להיות דיון עקרוני איך אנחנו מטפלים בבקשת האוצר להנפקות. זה לא ק' שאתה תבקש לראות תשקיף והשני לא. אם רוצים פורמה כזאת, האוצר צריך לבוא עם תשקיפים ומי שרוצה יוכל לקרוא בהם ומי שלא רוצה, לא יקרא.

ח' רמון:
יכול להיות שזה פגם טכני. רוב החברים אפילו לא יודעים כל ק' טוב לקרוא תשקיף, מבלי לפגוע באף אחר. אבל מי שאישר יש לו יודע בענין זה. הוא בדק ומצא שיש פגם מהותי, והוא מעביר זאת לחברים. החברים יכולים לסמוך או לא לסמוך עליו. השם לא מענין, אחא שאין עורך דין. אין חתימה. זה בניגוד לחוק.

הי"ר א' שפירא: איך אתה יודע שאין עורך דין?

ח' רמון:
כל זמן שאין חתימה, כל זמן שאינני רואה חתימה של עורך דין, אין עורך דין. שיגיד מר פרידמן מי העורך דין, ושהעורך דין יגיד שזה הוא - אין לי בעיה. לא היתה הנפקה שהובאה לוועדת הכספים בשנתיים האחרונות, שאני ראייה אותה, שלא היה בה עורך דין. אסור לנו לעשות דבר כזה.

הי"ר א' שפירא:
היתה בוועדה דעה שלא לפרסם תשקיף, כדי לפעמים הדבר מבוטל ואז לא רוצים שתשקיף יתפרסם כאשר הדבר לא מתבצע. אני מבקש שמר פרידמן ישאל מי העורך דין.

י' ארידור:
אני מבקש לתייחס לענין ההנפקה של בנק לאומי. אני לא מדבר על בנק מזרחי, מסיבות מובנות. לגבי התשקיף אני מתייחס לעמוד א' 11, לגבי מועצת המנהלים של החברה שמנפיקה מטעם בנק לאומי. יושב ראש מועצת המנהלים הזו הוא מר ארנסט יפת, שגר ברחוב הירקות 240 תל-אביב. זה מנוגד להמלצה של ועדת בייסקי שאושרה פה אחד על ידי ועדת הכנסת לביקורת המדינה.

נאמר עוד: התעסקות עיקרית בשלוש השנים האחרונות - יושב ראש הדירקטוריון ומנהל כללי ראשי של בנק לאומי". למען ידיעת אלה שקונים את הנירות, כדי שהציבור יקבל מידע מדויק מי מנכ"ל החברה; כדאי להדגיש שהוא נקבע - לא במלה אבל מתוך - כמי שנתן עדות שקר בוועדת בייסקי. לגבי גירסה עם הנמקה, נאמר שדוחים את גירסתו ומעדיפים גירסה אחרת. גירסה עובדתית. דעתי היא; צריך לכלול את הדבר בתסקיף. גם אם לא מלאים את המלצות וועדת בייסקי, צריך לגלות בציבור מי הוא יושב-ראש של הדירקטוריון של החברה שמנפיקה. הוא ממשיך להיות יושב-ראש. אם הוא הולך - אז התסקיף לא בסדר. אחת משתיים, הוא ממשיך להיות יושב ראש? אז צריך לגלות מי הוא; או שהוא לא ממשיך - ואז התסקיף איננו בסדר. צריך לגלות לציבור מי הוא יושב-ראש מועצת המנהלים של החברה שמנפיקה, שנקראת בנק לאומי לפיתוח התעשייה בע"מ, שהיא חב"ת של בנק לאומי, ושם ארנסט יפת הוא יושב-ראש.

דבר נוסף - המחזיק העיקרי של מניות החברה הוא בנק לאומי. לדעתי צריך היה לסגור גם משהו לגבי בנק לאומי, כל זמן שהיושב-ראש ממשיך להסתובב שם. כותב עורך הדין שמאשר זאת: לדעתי המנהלים של החברה נתמנו כדין ושמותיהם נכללים בתסקיף. הוא מאשר זאת.

מ' פרידמן: הטיוטא הזו היא לפני שהוא תפטר.

י' ארידור: אבל הוא לא התפטר מסאן. אני מציע לסגור עליו מה שסגרה עליו וועדת בייסקי. היתה טענה של מר יפת שאני נתתי לו הוראה לווסת את המניות. הטענה הזו נטענה במסגרת שהוא שלח חצי שנה אחרי התפטרותי למר שמיר, בלי העתק אלי. הוא אמר: שר האוצר אמר לי לווסת את המניות.

א' וינשטיין: לא שר האוצר.

י' ארידור: את זה צריך לבדוק. הדלפות ממסגרת זה פורסמו בתקשורת שבנק לאומי טען כך, ובהקשר מסויים גם בנק הפועלים. הדלפות כאלה היו בתקשורת והוא חזר על הטענה הזאת. הוא חזר על כך שהדבר נעשה בשיחה שלי ומנכ"ל משרד האוצר אתו. בשש עיניים. המזל שלי היה, שבבועיים לפני המשבר, הוא שלח מסגרת לנגיד בנק ישראל בנושא שבו הוזכר נושא הויסות, ובו הוא התייחס לנושא הויסות, ואמר שהויסות נעשה בידיעת משרד האוצר או שר האוצר. לא אמר שלפי הנחיה.

שהויסות היה בידיעה, אני יודע. זה היה ידוע. הוא אמר לוועדה שבנק לאומי החליט להפסיק את הויסות והמשיך בו רק בגלל דרישה באותה שיחה. ההחלטה של בנק לאומי שהיתה לכאורה במרס 1983 להפסיק את הויסות, לא אושרה, לדבריו. נחקר מר אינהורן אם היתה החלטה כזו, והוא אמר שהוא לא יודע שום דבר. אני שאלתי איך יכול להיות שבמסגרת לשמיר שהעתיק ממנו לא הגיע אלי אלא לאחר זמן, הוא הודיע שהיתה הנחיה להמשיך בויסות ובמסגרת שהעתיק ממנו הגיע אלי שבועיים לפני המשבר לא היה ולא נברא דבר כזה ולא נזכר.

סתוצאה נהאמור למעלה הועדה קבעה שהיא מעדיפה את גירסתו של יורם ארידור ועזרא סדן על פני זו של ארנסט יפת. פירוש הדבר שהוא שיקר בפני הועדה וניסה להעליל עליה. זה לא פשוט. הוועדה תכסה אותו. את הדברים האלה צריך לפרסם בתסקיף, כל זמן שמר ארנסט יפת הוא יושב-ראש הדירקטוריון של החברה.

מ' פרידמן: בינתים בירחתי את שמו של עורך הדין של בנק מזרחי. שמו ישראל פלד.

ח' רמון: מי אישר לך את זה?

מ' פרידמן: אלי אונגר, המשנה למנכ"ל. מדובר בקיבוצים והתישבות.

החלט לאשר בקשת משרד האוצר מיום 9 במאי 1986, הנפקת אג"ח משאכים להנפקות של בנק המזרחי המאוחד בע"מ.

ח' רמון: אני נמנעתי מהצבעה ואני רוצה למסור הודעה לגמנע.

י' ארידור: אני נמנעתי מלי הודעה.

ח' רמון: נמנעתי מהצבעה, מכיוון שהנפקה זו נעשתה לפני דו"ח וועדת ביסקי. אני מודיע לפרוטוקול; שלהבא אנקוט בכל צעד פרלמנטרי כדי שכל הצבעה שקשורה לבנק שלא ימלא את מסקנות ועדת ביסקי, תעזוב עד כמה שאפשר. זו הודעה בשמי אני.

היו"ר א' שפירא: לחבר הכנסת רמון יש זכות כחבר כנסת, להגיש הצעת חוק פרטית על מה שהוא רוצה ויכול להיות שאצביע אתו. כל עוד שלא מעבירים חוק, הוא יכול להצביע בוועדת הכספים נגד. אין פה שלטון יחיד.

ח' רמון: אמחתי שאנקוט בכל צעד פרלמנטרי.

א. וינשטיין: זה לגיטימי.

ח' רמון: אין צעד פרלמנטרי לא לגיטימי.

ע' סולודר: אני מרגישה מאד לא נוח בענין הזה. מצד אחד אני מקבלת שאם יש הנפקות, ואני לא מקצוענית, יכול להיות שהיום צריך לנקוט ביתר זהירות. אז יש חברים שתובעים, אני בעד בדיקת יתר. גם מה שמרחש בימים אלה מחייב זאת. יחד עם זאת, אנחנו חיים תחת הרושם של וועדת ביסקי, מלי שקיימנו על זה דיון. אני חושבת שיש סכך משהו מוזר. אנחנו נוהגים לפי מה שהיה בוועדה לביקורת המדינה. שמעתי את חבר-הכנסת ארידור, ואלה דברים חמורים, ממלי שקיימנו על כך דיון. דו"ח וועדת ביסקי הוא פרשת דרכים בנקאית. אני מבקשת שנקיים את הדיון בהקדם.

י' ארצי: אני רוצה לשבח את שני חברי הוועדה, יורם ארידור וחיים רמון, שתפסו את הפרט הזה והביאו אותו לידיעתנו. איננו יכולים לאשר דברים שעומדים בניגוד לדו"ח וועדת ביסקי. אני מצטער שהאוצר מגיש הנפקה שהוכנה בטם דו"ח הוועדה, ולא היה ער לאתה נקודה כדי להתאים את המיסמך למצב הנוכחי. וודאי שצודקים החברים, אם הוא לא תפטר מתפקידו זה. מתור קורא עתון אני הבנתי שמר יפת התפטר מכל התפקידים בארץ.

ח' רמון: הוא עדיין יושב ראש בנק איגוד.

י' ארצי: וודאי שזה לא בא בחשבון.

היו"ר א. שפירא: נדון בדו"ח וועדת ביסקי עכשיו ונדרה את ענין קופות החולים לעוד שבועיים, זה מה שאם רוצים? אי-אפשר לדבר על כך כל הזמן.

י' ארצי: הבעיה הפורמלית היא, שמר יפת צריך להתפטר מכל התפקידים. לא יכול להיות שיש תפקידים שהוא לא מתפטר מהם; ונותנים לו מחמאות פני שהויע. אני מציע למר פרידמן לקחת חזרה את המיסמך ולהגישו מחדש אחרי עידכונים נוספים. אני אומר זאת כאדם שלא ינקוט שום עמדה מתוך נקמנות. אנחנו יושבים ועדת כספים ממלסתית ואנחנו צריכים לשקול את הסדר הציבורי ולנהוג לטובת הציבור. אני מציע שלא להאריך בדיון הזה ולבקש ממר פרידמן לקחת חזרה את המיסמך.

היו"ר א' שפירא: וועדה זו לא תהפוך לג'יהד. אני לא יודע על מה מדברים. יש הבדל בין חבר-הכנסת ארידור, אם הוא מרגיש שמר יפת רצה להעליל עליו עלילת דם, וזה דבר כואב מאד, ובין אחרים. אני בטוח שאם זה היה קורה לי, זה היה כואב לי באותה מידה כמו לחבר-הכנסת ארידור. אלו נסתב עלי מה שנסתב על חבר-הכנסת ארידור בעתון של שנת, גם כך הייתי מגיב כך.

לגבי ההנפקה של בנק לאומי, מי שמוציא את ההנפקה - אני אומר זאת לא סובר עקרוני - היא חברת מימונים, והיושב ראש בחברה זו הוא לא ארנסט יפת. כך אמר לי מר פרידמן.

י' ארידור: התשקיף הוא של בנק אחר.

מ' פרידמן: לבקשת חברת מימונים.

ח' רמון: תביא את מי שמבקש. מה הדבר הזה? אולי זו חברת פיט? אתם מביאים לנו תשקיף של בנק לאומי לפיתוח התעשייה. מה אתם אומרים לי שזה מישהו אחר? אני יודע מי החברה הזו? איזה דבר זה?

א' שלום: אולי זה דוד בלאס?

ח' רמון: תביאו את מי שמבקש.

י' ארידור: זה עוד נימוק לדחות.

היו"ר א' שפירא: פנה אלי יושב-ראש הועדה לביקורת המדינה. הוא שמע שאנחנו עומדים לקיים היום דיון על דו"ח בייסקי. הוא שאל: אתם גם כן בודקים? אמתי, שהיום אנחנו מדברים על מה שאנחנו הולכים לטפל בו. הוא ביקש וסתב מסוב ליושב-ראש הכנסת, שלא נטפל בהמלצות האישי, כי זה תפקידה של ועדת ביקורת המדינה.

אני לא רוצה להיות האיש, שכולם רואים את המלצות ועדת בייסקי ורק אני לא. אני מקבל את ההמלצות של וועדת בייסקי לזו פחות מחבר-הכנסת חיים רמון, אבל כפי שסתוב ובל פידוש רש"י. נתנו לאנשים 30 יום. אחר כך אמרו שאם הם לא מתפטרים, יש למועצות המנהלים עוד 30 יום. אם גם זה לא קרה, אז צריך לפטר אותם. וגם לך נתנו שלוש יום. אנחנו עדיין בתוך ה-90 יום.

ח' רמון: זה פירוש רש"י שלך.

היו"ר א' שפירא: זה מה שסתוב בדו"ח בייסקי. וועדת בייסקי לא המליצה של עוד האיש יושב, לא יטפלו בעניני הבנקים. אני מציע של הוזה בטאויות. האלה יהיו בעת שנדון בדו"ח וועדת בייסקי. מה שמדברים עכשיו שייך לדיון על דו"ח בייסקי ולא להנפקה. האם אתם רוצים לדון עכשיו בדו"ח וועדת בייסקי?

י' צבן: אתה יכול לאסור עלינו לה זכיר אותו?

ע' סולודר: הבקשה שמוגשת לנו תומה על ידי שר האוצר. שהיה גם שר המשפטים. אני רוצה לקבל הסבר, איך יתק, אם באמת מה שאמר חבר-הכנסת ארידור הוא נכון ומה שאמר חבר-הכנסת רמון נכון, איך יתק ששר האוצר פונה בבקשה כזאת? אני מבקשת הסבר אם אכן הדברים האלה נכונים.

י' צבן: אני מבקש להצטרף להודעה של חבר-הכנסת רמון בענין ההמנעות. בענין בנק המזרחי אני מתכוון לנהוג כמוהו. בקשר להנפקה של בנק לאומי לפיתוח התעשייה, מחילופי הדברים נשאר משקע עגום מאד. המסמך שמונה לפנינו הוא חוק עידוד החסכון הנפקת אג"ח בנק לאומי לפיתוח התעשייה בע"מ. יש סגן קשר ישיר או עקיף-לבנק לאומי.

מ' פרידמן: לבנק לאומי יש קשר.

א' וינשטיין: אתה לא רואה שיש בעיה?

י' צבן: איך זה הגיע אלינו בצורה כזו? האם יש סגן רק טעות?

ח' רמון: נתנים לי ללמוד יומיים תשקיף, ואחר כך אומרים שזה לא התשקיף שאני מצביע עליו? האוצר עושה צחוק ממני?

י' צבן :

אני מבקש שנקבל דיווח מדויק נה קרה בפרטה מסוימת.
אני מבקש לדעת למה בורסה. אני מצורף לתיאור שחמור שתאר
הבר-הכנסת ארידור לגבי צוות הקטר בין הנפקה של בנק לאומי לפיתוח התעשייה, והעובדה
שיושב-ראש הדירקטוריון שלו הוא ארנסט יפת. כל חיזוק מינצאים של ועדת ביסקי
יבוך באיזה תחום שלא יהיה. מר פרידמן מייצג את הממשלה. בוועדה לביקורת המדינה נשעה
דרישה לגבי הממשלה, והממשלה מצפצפת על המסקנות תרסונליות של ועדת ביסקי. וזה
הביטוי לק.

יש צדק בדברים של היושב-ראש לגבי שלושים הימים. אבל אז,
אחת משנים, אז אני צריך לקבל את הגירסה של חבר-הכנסת ארידור. צריך להביא את
הקטע הלוונטי מהדו"ח. אי-אפשר להחזיק את המקל בשני קצותיו. אני חושב
שיש לדחות את הענין. איפה טוב בחוק שועדת הכספים צריכה לאשר זאת ביום שמביאים
לה? היא גם יכולה לדחות שלושים יום, ושלושים ועוד שלושים יום. זה מה שאני
מציע לוועדת הכספים לעשות.

ח' רמון :

עם כל הכבוד; מה שנאמר דרך אגב, הוא שערורייתי מבחינותי.
לפני למעלה משבוע ביקשתי תשקיף של הנפקה. הוא נמסר לי.
למחתי אותו. אני יודע אותו. עכשיו אומרים של מה שלמחתי לא קיים והתשקיף הוא
בעצם אחר. אני לא יכול להגדיר את הדבר, אלא שהולסת שולל. אני אומר זאת עם כל
הידידות ולא באופן אישי. אני יודע מה זה תשקיף בנק לאומי לפיתוח התעשייה בע"מ.
מה היה קורה אם היינו מאשרים זאת? יבוא תשקיף של חברה אחרת; שבה אולי היושב-ראש
הוא רקנטי למשל? וזה יותר חמור מאשר ארנסט יפת. מנין אני יודע את זה?
אולי מביאים חברה שמצבה הכספי לא טוב, אולי זו בכלל חבת פ.י.ט? רק מסיבה
זו אי-אפשר לגעת בתשקיף הזה היום.

אנני נקבל את הפירוש של שלושים ועוד שלושים ועוד שלושים
יום שנועדו ליו"ר מועצת המנהלים. יש לו רק שלושים יום. מה שאמר ביסקי, זה שלאחר מכן
יש מוסדות שצריכים לעשות זאת, אם הוא לא עושה, כי זו סמכותם על פי חוק. ועדת
הכספים לא יכולה לפטר. אבל אם ועדת הכספים של הכנסת יכולה לסייע במצוץ המלצות
אלה, היא צריכה לעשות זאת. חובה עליה לעשות זאת. בייחוד, שוועדה אחת של הכנסת קיבלה
זאת. זה לא ענין של סנקציות. מי שמתעלם מדבר זה, הענין יכול להימשך שנתים
ועד אז לא נעשה כלום ונאשר תשקיפים של חומים אנשים אלה? אומרים לציבור:
לפי החוק לעידוד החסכון אנחנו מעודדים אתם לחסוך באמצעות מי? באמצעות
ארנסט יפת שנאמר עליו מה שנאמר.

בהנפקה של בנק המזרחי ראיתי שמופיע מר מאיר, שהוא
חבר מועצת המנהלים. אמחתי לעצמי: מילא. אבל פה? בצורה בוטה כל כך ומזלזלת כל כך
שכולנו ניתן גיבוי לארנסט יפת להמשיך להוציא הנפקות כאלה? הוא יכול לעשות זאת
שנתיים נוספות לפי הפירוש של היושב ראש. נניח שאנחנו מאשרים זאת. אנחנו
יכולים לשלוח את הציבור? אתם יודעים איך הם מיעצים לקנות אגרות חוב?

לא הייתי עושה את הדבר, אם הם לא היו מאשימים את הועדה
בכך שהיא נתנה להם. לאן שאתה הולך - מאשימים את ועדת הכספים. היא אישרה להם. אי-אפשר
להאשים אותנו בכך שאנחנו נוהגים בפזיזות, ופעם אחרת לומר שאנחנו מענישים.
אנחנו לא מענישים אלא דואגים לציבור.

בכל מה שלא נאמר עליהם לא היה לחץ גדול עליהם, אבל
כאשר פגענו בהם בכיס, הם רועדים. הדיון הזה יסייע להגשמת דו"ח וועדת ביסקי
יותר מכל דבר אחר.

א' ודינסטיין: יש לי תחושה, שבמשטח ובכל הצלבנות הוין מהחדור הזה, לא מבינים עד כמה הנושא חמור. מצד אחד יש מפעלים שמשוועים לכסף והנפקות אמורות לתת להם כסף, ומצד שני יש מסקנות. חלק מהמסקנות, ביצוען נמשך זמן רב. אני לא מביע על כך דעה. ועדה לביקורת המדינה קבעה עמדה ויש לי הרושם שזה המינימום שאפשר לבקש. אני חושש שאם הועדה בהנפקה השניה תנהג כרגיל, יגידו: או.קי. נותנים להם יסוד להניח לחשוב שבועדה איכשהו הדברים מסתדרים. מה יקרה? לאשר היום - יש לי בעיה. לא לאשר היום - זאת אומרת שאני מעכב את הכספים למפעלי תעשייה. לאשר היום - זה אומר שהפסדנו את המסקנות האישיות.

ההנפקות האלה הוגשו לפני סתימת דו"ח וועדת ביסקי. היועץ המשפטי של הועדה צריך לתת תשובה בסוף, מתי תס המועד של המסקנות האישיות לפי דו"ח ביסקי ומתחיל ותהליך האחר. מתי המסקנות האישיות לא מולאו אליבא דדו"ח וועדת ביסקי.

אם לאשר היום, אפשר לעשות זאת רק בתנאי אחד, שהועדה תודיע לאוצר, שאחר תום המועד שהיועץ המשפטי יצביע עליו, שהיא לא תדון שבהן יהיו סמנים לאי-ביצוע המלצות דו"ח וועדת ביסקי בענין המסקנות האישיות. אנחנו מראש לא רוצים בהנפקות כאלה.

אם הועדה תחליט על אישור ההנפקות היום, אני מוכרח לקבל את הצעתי של חבר-הכנסת יוחם ארידור מבחינת גילוי נאות, שצריך להכניס את הקטע שמופיע בדו"ח הועדה. אני חושב שגם אם יגיד מר פרידמן שלא אישרו, לא יביני את המצב. אי-אפשר להתעלם ממה שקורה בועדה. יש רוב בועדה לא להניח למערכת לתפקד כרגיל. אני מציע שיושב-ראש הועדה יופיע ויאמר את רוח הדברים בועדה, ויאמר שביצוע המסקנות האישיות הוא חובה.

את שאלת הזמן אני מניח ליועץ המשפטי. אם מחליטים לאשר את ההנפקה, יש להכניס את הקטע הלוונטי מוועדת ביסקי.

ג' שפט: אני מציע שנקבל את ההצעה שנדון בהנפקה אחרי דיון בשאלה כיצד אנחנו דנים בדו"ח וועדת ביסקי. אני חושב שזה לטובת הענין.

ח' רמון: אני מקבל זאת.

היו"ר א' שפירא: חבר-הכנסת רמון אמר דבר שאני חייב להתחס אליו. אדם מבקש ושקיף כדי ללמוד אותו. הוא קורא שמדברים על ראובן, ואחר כך אומרים לו שנותנים את הכסף ללוי. אמנם, זה אותו תוכן, אבל זה דבר שיכול להתחיל דם.

קבענו לדבר היום על סדרי הדיון בדו"ח ביסקי. אני חייב לפצח את האגוז שקוראים לו הממשלה. אני רוצה שיבוא שר האוצר ושר המשפטים. הממשלה קבעה ועדה לדיון בדו"ח וועדת ביסקי. עד היום הועדה לא יושבה אפילו בישיבה אחת. למעשה, מי שהחליט לתת גיבוי, שוועדת ביקורת המדינה תבקש ועדת חקירה, היתה ממשלת ישראל. למעשה אם נזמין את שרי האוצר והמשפטים, נשמע מהם אם עלינו לנקוט פה בסנקציות ולא לטפל יותר בשום דבר.

מ' בר-און: את זה אנחנו צריכים להתליט.

היו"ר א' שפירא: אני רוצה לשמוע את דעתם.

א' שלום: בבקשה של בנק המזרחי יש שני חלקים. בחלק ראשון טוב הסכום, התנאים והריבית. בחלק השני טובה הריבית ומספר השנים בלי הסכום.

מ' פרידמן: זה תוקן במקור אבל כנראה לא הוכנס לכאן. מזוהר נ-250, 17. אני מבין את השאלה של חבר-הכנסת רמון. אם הדאגה לאיתנות של המנפיק או הבטחון של המשקיע באגרת החוב, היה מקובל שאם גורמים בנקאים או לא בנקאים מנפיקים, יכולים על ידי הודעה גם כרגע האחרון לשנות את המנפיק. חבחת מימונים זו חבחת הנפקות גרידע. בשני המקרים, האחראי לגבי הקלינט נשאר בנק לאומי.

ה' רמון: מי מועצת המנהלים, זה חשוב לך? אני מבקש לראות זאת.

מ' פרידמן: על פי אינפורמציה שקיבלתי הבוקר, היושב-ראש הוא מר יפה.

ו' רמון: אני מבקש לראות את הטיזטא המדויקת של התשקיף.

מ' פרידמן: בוודאי יהיו אי-אליה שנינויים טכניים. האחריות היא על בנק לאומי.

הי"ר א' שפירא: היום לא תהיה הצבעה על התשקיף הזה. מדברים על שנינויים ושינויים טכניים. יש גבול.

מ' פרידמן: אני מקבל זאת.

הי"ר א' שפירא: בענין ההנפקה של בנק לאומי נחליט ביום ב' הקרוב.

החלט: לדחות את ההצבעה בהנפקת בנק לאומי ליום שני, כשיובא תשקיף נכון. לאשר הנפקת אג"ח בנק המזרחי המאוחד

דיון עם קופות החולים הקטנות

ד' מלמדוביץ: אנחנו באים בקשר למצב התקציבי שלנו, של קופת חולים לאומיה. נפגשנו עם שר האוצר ועם שר הבריאות בתקופה האחרונה. עם השר החדש עדיין לא נפגשנו. במשך שנים רבות קיבלנו הקצבות. ההקצבות נקבעו לאחר שמשרד האוצר ומשרד הבריאות היו יושבים איתנו בכל שנה בעמך התקציב, היינו נתמקחים ואומרים שאנחנו צריכים הכנסה רבה יותר וכן הלאה. המשרדים הממשלתיים הנוגעים בדבר היו מכירים בכך או לא. אבל לאחר שהוכר התקציב, את הפער בין ההכנסה וההוצאה, משרד הבריאות ראה לעבון להקציב. כך היה הדבר במשך שנים רבות.

לפני שנתיים, כאשר תחיל הויכוח על תקציב קופת חולים הללית, פתאום הורידו לנו בבת אחת 60% מההקצבות, מלי להכנס איתנו לדיון תקציבי בכלל.

הי"ר א' שפירא: מי הוריד?

ד' מלמדוביץ: משרד הבריאות. כך הכל ההקצבה היתה 7.5 מיליון דולר מזון תקציב שך כ-40 מיליון דולר.

הי"ר א' שפירא: זאת אומת שהורידו לך 4.5 מיליון דולר.

ד' מלמדוביץ: נכון. שר האוצר אמר: יש עכשיו טיפול רציני עם קופת חולים, אלה דברים קטנים, ולאחר שנגמור את הענין עם קופת חולים, נגמור גם את שם. אחרי כשמונה חודשים גמרו איזשהו הסדר. כאשר קמה וועדת יעקובי, אמר לנו שר הבריאות להיפגש איתו. הגשנו למר אגמון את כל החומר. בהחלטות וועדת יעקובי יש החלטה האומרת בפירוש: זמיסת הממשלה בקופות החולים מכבי, מאוחדת ועובדים לאומית תיגזר מאותם נוהלים שהיו מקובלים בתחשבות בין הממשלה וקופות החולים ב-1982/3 ו-1983/4.

בשנת 1984, נשארנו בחובות גם למשרד האוצר וגם למשרד הבריאות.

היו"ר א' שפירא: מה החובות שלם היום?

החובות שלנו ל-1 בינואר הם 13.7 מיליון שקל חדש. זה כ-9 מיליון דולר. זה גם לספקיט. אשאר לך את הרשימה.

ד' מלמדוביץ:

ב-1985 אתה גם כן מקבל לפי 3 מיליון דולר?

היו"ר א' שפירא:

אותו דבר.

ד' מלמדוביץ:

זאת אומרת שאם בשנת 1985 היו נותנים לך פעמיים 4.5 מיליון דולר, היית מחסל את החוב.

היו"ר א' שפירא:

הטיפול בקופת חולים שלנו דומה בדרך כלל לזה של קופת חולים הכללית. אנחנו נמצאים ב-174 מרפאות בארץ. יש לנו מרפאות החל מקרית שמונה ועד אילת. יש לנו 45 מרפאות ביהודה ושומרון; 28 מרפאות בישובים של המיעוטים והדרוזים. יש לנו מרפאות בת ישובות של בית'ר-חרות. יש לנו מרפאות בכל אותן נקודות שאינן רווחיות.

ד' מלמדוביץ:

איפה יש לך מרפאות בערי הפיתוח?

א' שלום:

יהודה ושומרון זה פיתוח.

היו"ר א' שפירא:

קרית שמונה זה עיר פיתוח? אבל זה לא תלוי רק במספר האנשים. אילו פתחנו מרפאות בתל אביב, עוד חמש מרפאות בתל אביב היו משתות 10 אלפים חברים, וזה הרבה יותר קל מאשר לפתוח מרפאה בת ישובות שבה יש חמישים משפחות וצריך לספק להם שרות תרואי של רופא ואחות ואספקה.

ד' מלמדוביץ:

יש לנו 45 כסאות של רפואי שיניים בכל האזורים, גם בת ישובות וגם ביהודה ושומרון. בשנים האחרונות לא קיבלנו שום השתתפות מתקציב הפיתוח חוץ מ-40 אלף שקל בשנה שעברה. היו שנים שאמרנו שהולכים לבנות פה ושם, והיינו מקבלים זאת. זה נכנס מתקציב הרגיל בהוצאה.

זה סך ה-4.5 מיליון דולר?

היו"ר א' שפירא:

כן.

ד' מלמדוביץ:

איזו שנה קיבלת ומתי הורידו?

א' שלום:

בעל-וש-ארבע השנים האחרונות.

ד' מלמדוביץ:

במסגרת ההסדר שנעשה עם קופת-חולים, נאמר בהחלטת ממשלה שכוונה לפתור את נושא כל קופות החולים הוטלה על יעקוב גדיש. הוטל עליו להציע הצעות קונקרטיים ואופרטיביים כמו לגבי קופת חולים. האם פנו אליהם, האם מר גדיש עובד על הנושא?

י' סגן:

אני משוכנע של מה שמר מלמדוביץ אומר הוא נכון. אנחנו רואים מתקציבים שבשנים האחרונות היתה מכה קשה מאד של הורדה. האם היחס של ההורדה אצלם הוא באותה פרופורציה כמו בקופת-חולים הכללית או שלם הורידו יותר מאשר להם? אותה שאלה בענין נושא הפיתוח. מה קרה סוציאל מההורדה אצלם? האם העליהם את המסים והתעצמותם, או שלקחתם הלוואות והסתבסו?

א' שלום:

האם הגרעון נובע מהתפתחות, ההתפשטות של קופת חולים? האם זה נובע מהקמת סניפים חדשים, ואני מתכוון בראש וראשונה

י' ארצי:

ליהודה ושומרון.

האם אפשר לאזור את הגרעון הזה מול הגרעון הכללי? מה הנמצב באזורים אחרים? האם באזורים ההסטוריים, היתה עליה בחברות או נשירה?

ש' עמר: אמרת שיש לך 45 כסאות לריפוי שיניים. איזה אחוז זה מתקציב הכללי?

ג' שפט: אותו הסדר לגבי המס המקביל שקיים בקופת חולים הכללית, קיים גם לגביהם? האם בענין המס האחד נהוג אצלם המנהג של ההסתדרות הכללית, שרק חלק ממנו מועבר לקופת חולים, או כולו? מה האחוז שמועבר לקופת החולים?

ע' עלי: כמה קוצץ תקציב קופת החולים ואיך החלוקה של הכספים לקופות השונות? מה הקריטריונים לחלוקה?

א' פוגל: בנושא יעקב גדיש - הממשלה החליטה למנות בודק. מר גדיש לא התחיל מיד בעבודתו. הוא היסס לקבל את התפקיד. בסופו של דבר קיבל, בהנחה שיקבל סכב מינוי. סכב המינוי כמעט זהה לסכנו לזה של קופת חולים. הוא עומד לקבל אותו בימים הקרובים, אני מקווה. בהתאם למימצאים שיהיו לו, אני מניח שיתקבלו החלטות מתאימות.

היו"ר א' שפירא: מדוע מר גדיש לא עשה זאת מיד?

א' פוגל: בתחלה הוא לא רצה לעסוק בזה, מהרבה סיבות. אני מניח שבזמן הקרוב הוא יעשה זאת. החלטה ישנה. עכשיו הוא צריך להתחיל לעבוד.

יש דבר אחד שקצת מטעה מבחינת הניתוח, וודאי יחזור על עצמו. התמיכה או המעורבות של הממשלה בקופת חולים אינה התמיכה פי שהיא טובה מתקציב. התמיכה הכוללת היא התמיכה הישירה התקציבית פלוס המס המקביל. אנחנו מוכנים בכל עת להמיר את המס המקביל לתמיכה. גם החלטת הממשלה לגבי קופת חולים בעקבות התיחסות ספציפית של מר גדיש היא תחייבות שלנו לקופת חולים על סכום כולל, שכולל את המס המקביל.

תמיכה פלוס המס המקביל לאורך השנים - אין לי נתונים מדוייקים כרגע, אבל כאינדיקציה, לא נמצא ירידה משמעותית. המס המקביל עלה מ-1973 ועד היום מאחוז אחד ל-5.45%. היתה גם עליה בשכר הריאלי וגם באחוז שעלה ביותר מכפול. לכן, חייבים לעשות חישוב מלוי. הוא הדין בכל הקופות.

ח' רמון: קופת חולים של ההסתדרות טוענת שזה לא נכון.

פרופ' ד. מיכאלי: בהמשך להחלטת הממשלה, היה לנו דיון ב-2 במאי לגבי הצורך להפעיל את מר גדיש גם בנושא זה.

היו"ר א' שפירא: ישבה וועדת גדיש במשך חודשיים ודנה בקופת החולים. איפה היתם? למה לא צעקתם?

פרופ' ד' מיכאלי: צעקו והמשרד צעק.

היו"ר א' שפירא: לא מתקבל על הדעת שהשר מודעי רצה לבדוק רק את קופת חולים הכללית ואת לאומית לא.

פרופ' ד' מיכאלי: ההחלטה היתה לחכות לגמר הבירור עם קופת החולים הכללית, כדי ליצור את הסכמה. החלטת הממשלה אמרה לפי אותם מללים לנהוג

גם עם הקופות האחרות.

היתה טענה לגבי הורדה של 60% להתמיכה. לאחר ההורדה של 60%, התמיכה הישירה בקופה היא 11% מתקציב הקופה. נכון שהיתה הורדה. בקופת חולים הכללית התמיכה מגיעה ל-8%. אנחנו הבאנו נתונים.

הי"ר א' שפירא:
כל השנים נתנו 7.5 מיליון. למה נתנו להם אז? התקציב שלהם לא גדל ב-1984/5 ואז נתנו להם 7.5 מיליון ולא הסתכלו על התקציב הכולל. אם קופת חולים קיבלה ב-1983/84 10% מהתקציב והם קיבלו 7.5 מיליון, זאת אומרת שהם קיבלו 20% מהתקציב. זה לא מתקבל על הדעת. אם ירדו מ-7.5 מיליון ל-3 מיליון, זה אומר שהאסון איננו נורא כל כך, כי הם מקבלים 11% תמיכה בעוד שקופת חולים הכללית מקבלת 8% בלבד. אני שואל, איך נתנו להם את הסכומים האלה.

פרופ' ד' מיכאלי:
אני לא יכול לשחזר בדיוק את השיקולים. עובדה שאנחנו רוצים להחיל את אותם כללים. נכון שיש גישה שונה לגבי קופת חולים עם מוסדות אישפוז, לעומת קופת חולים שאין לה מוסדות אישפוז. אר-אפטר להשוות טולית בין הדברים. על אף העובדה שאנחנו ערים לעובדה שיש נטל על הקופה, ההנחה היתה שעדיין אנחנו נמצאים בגדר הסביר בהשוואה למצב החמור שהיה לנו בכלל. הדבר תוקן בקופת חולים הכללית, ואני מקווה שיסתדר גם פה.

ד' מלמדוביץ:
אינני נכנס לויכוח עם אנשי האוצר על נושא מס מקביל. המס המקביל אצלנו הוא כמו בקופת חולים הכללית. מס מקביל איננו הקצבה ממשלתית אלא השתתפות המעביד בביטוח עובדיו. אני לא מקבל את ההנחה שהושמעה כאן.

לגבי דבריו של פרופ' מיכאלי בעניין 11%, אני מצטער. היה ויכוח עם משרד הבריאות, ואנשי משרד הבריאות ואנשי האוצר אמרו: לא הורידנו 60%. אני טענתי כל הזמן שהורידו. שר הבריאות הלך לבדוק זאת, ואמר בפומבי: קופת חולים לאומית צודקת. נכון, הורידו. הוא אמר שהוא מחפש דרך איך לחזור למצב הקודם. זה היה באופן שרירותי.

בארבע השנים האחרונות גדלה האוכלוסייה שלנו ב-31%. אין משמעות להוצאה המיוחדת אליה היתה התיחסות בעניין יהודה ושומרון. ההוצאה הגדולה היא לא רק ביהודה ושומרון. יש התישבות; יש כפרי מיעוטים ושכונות. האוכלוסייה שלנו היא אוכלוסייה מיוחדת. בכל השכונות יש לנו אוכלוסייה לא עשירה. אצלנו היתה עליית המסים בפיקוח של משרד האוצר ומשרד הבריאות. שר האוצר לשעבר, מר מודעי, ביקש מאתנו בפגישה שקיימנו אז, להמציא לו את החומר. עשינו זאת. הודיעו לנו שמר גדיש יבוא אלינו. החומר שלנו פתוח. אין זו אמשחנו שהוא לא בא.

תקציב רפואת השנינים הוא 5% מתקציב הכולל.

היתה הרגשה כאילו מדובר בעניין פוליטי. אני לא בא בשום טענות בעניין יחס השרים אלינו. אני מסתדר עם כל שרי הבריאות. השרים לא הפלו אותנו לרעה. גם מה שקרה בשנתנים האחרונות איננו בגלל אפליה לרעה מצד השרים. שר הבריאות אמר שכאשר יגמרו עם קופת חולים, יגמרו גם אתנו.

מר בן-יעקב:
החלק של ההסתדרות במס האחיד שלנו הוא 25%. מהמשך לדבריו של מר פוגל, אני חושב שהעבדת גבית המס האחיד למוסד לביטוח לאומי, תפתור את כל הבעיות התקציביות של הבריאות.

הי"ר א' שפירא: הייתי מבקש להמציא לי בכתב מדוע אתה חושב שזה יפתור את הבעיה.

מר בן-יעקב:
אעשה זאת ברצון. במשך כל השנים תקופה של לפני עטר שנים, קבלנו 1.5 מיליון לירות הקצבה. 400 אלף לירות היו נשארים לתקציב שוטף והיתר לאישפוז. השנה שלמנו לממשלה 4 מיליון דולר מתוך התקציב השוטף. מק זזים לנו את הכסף דרך ההקצבה. מ-50 מיליון דולר אם מקבלים רק 3 מיליון, זה 6%. בשנים קודמות קיבלנו 10%-10% ועכשיו קיצצו ל-6%.

ר' רוטר:

קופת חולים מכבי נוסדה ב-1941, והיום היא הטובה השניה בגודלה אחרי קופת חולים הכללית. היא מבטוחת היום 365 אלף נפשות, שהם 9% מקרב האוכלוסייה. באוכלוסייה היהודית היא 10%. אם נמדוד את משקלה בתחום האורבני, הרי שחל אביב היצוג שלה מגיע ל-25%-20% ורק גם ברוב הערים. מסיבות שאינני רוצה לדבר עליהן כאן, קופת חולים מכבי הורדה ממפוח התמיכות הממשלתיות מתי שהוא בסוף שנות ה-70. במשך מספר שנים חדלה הממשלה להשתתף בתקציב קופת חולים מכבי כלל. אחרי דין ודברים ממושך, ב-1984/85 היא הוחזרה למפת התמיכות וזאת לסיוע של 3 מיליון דולר אז, 1,341 מיליון שקל ישן, שהיו אז כ-4% מסל ההוצאה של הקופה.

מ' בר-און:

מדוע לא ניתנו לכם הקצבות?

ר' רוטר:

משרד הבריאות והממשלה שינו את העקרונות לפיהם השתתפה הממשלה בתקציבי קופות חולים. בעוד שבעבר היה מפתח אוביקטיבי שהתחשב בגודל, זה שונה. עכשיו מגיע התקציב ל-90-85-95 מיליון דולר. ההוצאה זוחלת כלפי מעלה. תמיד קופת חולים מכבי קיבלה את הסיוע הנמוך ביותר לנפש. תמיד היא זכתה לתמיכה כזו או אחרת, מלבד אותן שנים. החל מ-8-1977 התפכו הקריטריונים והממשלה החליטה לאמץ קריטריונים שמי שעושה את הגרעון הגדול ביותר, לפי קריטריונים מוכרים, זוכה לתקציב הגדול ביותר. ב-1984 כבראה הגענו לקריטריון הזה.

החל מראשית שנת 1985/86 ביקשנו לגשת לדיונים אתנו בנושא זה. מעולם לא נכנסנו לדיון מסודר. ביקשנו לבחון את התקציב שלנו ולדון אתנו עליו, ושום דבר לא יצא מזה. אין אתנו תקציב מוסכם משנה הקודמת. גם לא היה דיון בקשר אליו. אבל במהלך השנה, שר הבריאות קיבל על עצמו להשתדל ולהשיג תמיכה של מיליון דולר לפחות, בהרבה שיחות שהיו לנו אתו בהרכבים שונים. איפה שהא בדיונים נוגסמומים במהלך השנה אמרו לנו: לא מיליון דולר, אבל 900 שקל חדש תקבלו. זה מופיע בפרוטוקול.

החשב של משרד האוצר סוג הוראת זיכוי למתי החולים, לזכות אותנו ב-600 אלף על חשבון ה-900 אלף. באיזשהו מקום, בלי דיון מראש, בדיעבד, הודיעו לנו שלוקחים חזרה את ה-600 אלף שנשלחו. כבראה שהיתה החלטה לעשות "רברס".

א' וינשטיין:

שלמחם ריבית על הזמן שהיה אצלם?

ר' רוטר:

זה לא היה אצלנו אלא קוזז על חשבון תשלום למתי החולים. סיכמנו עם מנ"ל משרד הבריאות, שהמצב הזה יחזור לבדיקה מחודשת, ואנחנו רוצים להביא מחאה, ולומר שלפחות את הסכומים האלה לא יקחו מאתנו. אנחנו ביקשנו סכום הרבה יותר גדול. הבטיחו לנו את מר גדיש, שיבדוק את העניין מעבר למקורות שמשרד הבריאות מדבר עליהם. בדיקה כזו לא נעשה עדיין. בינתיים נכנסנו לשנה נוספת. עוד מעט נגמר רבעון. שוב הוכר תקציב שאושר על ידי המוסדות ועד רגע זה אין פרטנר לשיחה ולדיון. אנחנו מצפים שנזכה בנתח פרופורציונלי סביר של התמיכה הממשלתית במערכת הבריאות. מקובל עלינו שאיננו ראויים אולי לאותה תמיכה לנפש כמו זו של קופת חולים הכללית. אנחנו קופה שאינה ינושה חובות. היא מכללת את ההוצאה שלה לפי היכולת שלה. אנחנו מתמודדים קשה עם ספקי שירותים ולא נכנסים לפרויקטים שלא מובטח מימנם, ואיננו עושים גרעונות. האזרחים שלנו נענשים פעמים. פעם אחת בכך שחם מקבלים את השירותים רק לפי הכסף שהם משלמים, בלי סיבסוד ממשלתי; ופעם שניה כאשר מערכת הבריאות צריכה לסבסד בכספי משלמי מס הכנסה - וחבריה קופת חולים מכבי משלמים מס הכנסה - את הקופות האחרות שזוכות לתמיכה ממשלתית.

אנחנו מבקשים לקבוע קריטריונים אוביקטיביים לתמיכה בקופות החולים. יתכן שקופת חולים מכבי לא תזכה לאותה תמיכה כמו קופת חולים, אבל היא תזכה לחלק הראוי. נשאר בידם נתונים שקבענו כבסיס לדיונים. שיבוא גורם אוביקטיבי זה או אחר ויבדוק את המערכת ויציע קריטריונים אחידים לכל קופות החולים ושלא יהיה סחור מכר כזה ולחצים כאלה ואחרים.

ע' סלנט:

אני מליצג את קופת חולים מאוחדת.
היסטוריה לא תעזור לנו אנחנו מגישים שירותים לא רק
במרכזים עירוניים אלא גם בפריפריה. אנחנו נוצרנו בפריפריה. זו היתה קופת חולים
שנתנה שירותים במושבות. אד אשר נדחקנו משם על ידי קופת חולים הללית. אנחנו קיימים
משנת 1931. הוקמנו על ידי הדסה והתאחדות האיכרים נגד קופת חולים שנתנה שירותים
רק לפועלים. היום אנחנו מונים 180-190 אלף חברים. אנחנו מגישים שירותים גם בפריפריה.
חלק גדול מכני הישיבות בירושלים מכוונים אלנו. ההתפלגות שלנו היא תופעה מקובלת
כאשר חלק ניכר בפריפריה.

א' שלום:

מה זה פריפריה?

ע. סלנט:

כפר תבור, טכריה.

ע' סולודר:

אם כפר תבור זו פריפריה...

ע' סלנט:

ראש העין, תלמי אלעזר, מנחמיה, כנת. בטבע הדברים
שהעלות לנפש שם גבוהה יותר. יש לנו מרפאות. אנחנו
מגישים שירותים כשיטה משולבת, מרפאות ושירותים מרכזיים עם מכוני רנטגן ומעבדות
ובמקומות אחרים אנו קונים שירותים בקופת חולים הללית. במספר מקומות קופת חולים
הללית קונה שירותים מאתנו.

העיוות שנוצר עדיין ממשיך להתקיים, והוא קשור לנושא
התקבולים ממס מקביל. כך הלי, מערך ההכנסות אצלנו אינו מכסה את ההוצאות. אם היתה
נקבעת מערכת ברורה במסגרת קשיחה של רמת שירותים שמגיעה לאוכלוסיה, והיו קובעים
את מערך ההכנסות, היו מגיעים למסקנה ששני הדברים האלה אינם מתישמים יחד, אלא אם
יורידו את רמת השירותים לאזרח ואת רמת המחוייבות של הקופה לחבריה. במערכת הנוכחית,
ההכנסות אינן מדביקות את ההוצאה. סעיפי ההוצאה הם קשיחים מאוד. החברים פונים
לתי-החולים והחשבונות מגיעים. אין לנו השפעה על מערך התרופות. הרופאים רושמים את
המירשמים והחבר מקבל את התרופה. הדבר היחיד שעליו אולי אפשר להשפיע במשהו זה נושא
השכר לאנשים שמגישים את השרות הרפואי, וגם זה בקושי רב מאוד.

נושא מס החבר נקבע בצורה ברורה ובמסגרות ברורות ואנחנו
גובים בתאם לכך. ואז נוצר פער שאיננו מסוגלים להמשיך לתפקד בו. בסוף חודש מרס
תפנינו בקשה מנומקת עם מאזן בוחן לסוף דצמבר 1985 למשרד האוצר. לאחר מכן הזמנו
לסגן הממונה על אגף התקציבים. הובהר לנו שניציגי אגף התקציבים יבקרו אצלנו, או הנציג
המוסמס מר גדיש. אנחנו עדיין מחכים שיבוא. בינתיים פחת שיעור התמיכה הראלית. אך אנחנו
מסוגלים להשפיע בנושא זה? זה עניין של הולטה אד-הוק של משרד הבריאות ומשרד האוצר שמסכמים
תמיכה זו או אחת, ופתאום תזמיכה יורחת לחצי. אנחנו משלמים רבית בבנק. אמנם, שיעורי
הרבית במשק ירדו, אבל זה עדיין גורם לכך שאנחנו סוחכים גיבנת קשה והדבר מקשה עלינו
לתפקד. איננו מסוגלים לכלל את מעשינו כפי שאנחנו מבינים, מפני שמר גדיש לא
הגיע לבדיקה ולסיכום.

א' וינשטיין:

לפי אמות מידה הנראות לם צודקות, מבחינתם, מנקודת
ראות שלם, מהסכום שאתם דורשים?

ר' רוטר:

אנחנו ביקשנו השתתפות תקציבית לשנה שנגמרה בסכום של
2.9 מיליון שקל חדש. כלומר, כ-2 מיליון דולר. בשליש פחות
מאשר בשנה שקדמה. לגבי שנה שוטפת גם כך מדובר על שני מיליון דולר. היום אנחנו מכסים
את הגרעון על ידי אכילת הרזרבות. במסגרת השנה הבאה אנחנו צופים ירידה בגרעון על ידי
מאמצים שהקופה עשתה, בין היתר על ידי המאבק הקשה בעניין תמי המרקחת, בזכויות חברים
ושירותים רפואיים. סתוצאה מסך הגרעון ירד, הגרעון הצפוי ירד מ-3 ל-2.2. לכן, בקשתנו
לשנה הבאה היא 2 מיליון ש"ח, כ-1.5 מיליון דולר.

ב' שליטא:

אתה כאילו מבקש כסף לרזרבה.

ר' רוטר:

אני עצמי את הפיתוח של השירותים, דבר שקופת חולים אחרות
לא עשו, ש לא נכנסנו לפרויקטים לא מכוסים.

ע' סלנט:

התקציב שלנו הוא כ-40 מיליון דולר לשנה. הגרעון

נע בין 6 ל-8 מיליון דולר לשנה. אנחנו חייבים את הכסף. חייבים להדסה ולמשרד הבריאות. חייבים לבנקים. פרט לנושא השוטף, יש בעיה שמטרידה אותנו מאד, וזו רמת הגשת השירותים הרפואיים. יש וועדת פרויקטים שדנה בפיתוח שירותים והקמת שירותים חדשים. וועדת פרויקטים דנה בבקשות של קופת חולים מאוחדת ואישרה מספר מסויים של פרויקטים שצריך להקים, ואף אחד מהם לא נרשם להקמה לא ב-1985/86 ולא ב-1986/87. מרכז בריאות בקרית ארבע שאושר להקמה לקופת חולים מאוחדת, לא נכנס לתקציב לא של 1985/86 ולא של 1986/87.

קופת חולים מאוחדת, נוסף לפעילויות שלה בסניפים, מקיימת בתי חולים סיעודיים. אושרו מיטות סיעודיות ב-1985/86 ולקופת חולים מאוחדת לא אושרה להקמה אף לא מטה אחד. אני לא מבין איך מקבלות החלטות. אם מחליטים על אישור להקמת מאתיים מיטות, מדוע לא יאשרו מתוך 6-8-10 מיטות לקופת חולים מאוחדת. הרז הצרכים קיימים. מדוע לא יאשרו לנו הקמת מיטות סיעודיות? מה הטעם בדיון בוועדת פרויקטים כאשר אנחנו מגישים את הצרכים ונאנקים בשיטת המיטה החמה? יש כאן איזשהו עיוות שלא נראה לי. אם יהיו קריטריונים ברורים למתן העזרה הרפואית, נה טוב. אני לא אומר שאנחנו צריכים לעבוד בתנאי פאר. אבל יש צרכים מינימליים שצריך לספק לאולוסיה. עקב הלחצים הכספיים איננו מסוגלים לעשות שום דבר. בקושי משלמים את המשכורת בסוף החודש ובקושי משלמים לבתי-החולים במהלך החודש.

מספר התקנים שלנו הוא 500 לערך. זה כולל רופאים, עובדים פארה-רפואיים ומינהליים. נוסף לכך אנחנו קשורים לעשרות רבות של רופאים ואחיות שעובדים בביתם הפרטי. יש אצלנו אוכלוסיה מועסקת שלא במסגרת התקנים, ואלה רופאים של בתי חולים שמגישים לנו עזרה אמבולטורית. שיעור האישפוז לנפש אצלנו נע בין 8.64 ל-0.67, כאשר הממוצע הוא 0.85. אנחנו זוקפים את רמת האישפוז הנמוכה הזו לטיפול האמבולטורי שאנחנו מגישים במרפאה, במקום לשלוח את החבר לבית החולים.

אני ביקשתי, במקום לשלם פעמיים לאותו נותן שירות, להגיע להסדרים עם בתי החולים על רכישת תקנים. אם היה הסדר מרכזי ארצי, סך הכל המערכת היתה חוסת כסף ומנצלת טוב יותר את 'אמצעל' היצור שקיימים היום בבתי החולים.

פרופ' ד' מיכאלי:

אמנם נכון שאתם מבטחים 9% מכלל האולוסיה, אבל לא לפי סוגי האולוסיה ולא לפי פיזור האולוסיה זה משתקף בהוצאה בטרטואה לקופות החולים האחרות. השינויים בקריטריונים היו ב-78-1977 והיו מלווים בהגשת בג"צ והדברים האלה נחתכו בצורה ברורה ביותר. נכון שבמשרד הבריאות אנחנו בדעה שיש מקום לתמיכה בקופת-חולים מכבי. נכון שנאלצנו לחזור בנו מהבטחה מסוימת, כי הדברים לא סוכמו עם האוצר ולא אושרו. התחשבנו בעניין זה כאשר כספים ניתנו על חשבון שנה קודמת והובטחו לשנה נוספת, כדי להבטיח שנגיע לפעולתו של מר גדיש ואז נסדר את העניין. אחת הבעיות היא, כמוכון, מי קובע את היקף ההוצאה של הקופה, ומי קובע את סך הכל ההוצאה ומה צריכה הממשלה לכסות בין הרצוי לקופת חולים לבין המצוי בידיה. המטרה שלנו היום היא להגיע לסטנדרטיזציה לגבי צורת החיחסות לכל תמיכות.

לכן התקבלה החלטת הממשלה, ואני שמח על כך שנמסר שיצאו מסתבים אל מר גדיש, ועל ידי כך נוכל לדעת שאותם עקרונות חלים על כל הקופות. כאשר לה דר שכולל את נושא החובות משנים קברו ותקציב השותף הכרוך במתן יפוי כוח לממשלה לקזז הן עבור קניית שירותים בממשלה והן עבור קניית שירותים בבתי חולים ציבוריים לא-ממשלתיים, בעניין זה גם קופת חולים הכללית חזמה על אותו הסדר שנתן בפעם הראשונה בידי הממשלה את היכולת להבטיח יציבות בתזרים הכספים על חשבון החובות של קופות החולים והבטחת הסדר תשלום החובות. אני רואה בזה הישג גדול מאד.

מ"מ היו"ר י' ארידור: אני מודה לאורחים שלנו. נמשיך בדיון שלא בנוכחותם.

האם בסוג המינורי של וועדת גריש החדשה מונח הנושא של קביעת
אמות מידה שוות לכל הקופות?

א' וינשטיין:

פרופ' ד' מיכאלי: לא ידוע לי. אמרתי שהמצב בכל קופה שונה. יש הבדל בהיקף
השירותים ובסוגי השירותים שהקופה מספקת. אם היא מנהלת בית חולים
או לא, ואיזה בית חולים, זה שונה. לבית חולים כללי בבעלות קופה מסוימת במערכת
הציבורית יש משמעות. זה לא יכול להיות זהה לכל הקופות.

אנחנו נמצאים היום לקראת סופו של חהליך ארוך מאד, שנמשך
כבר למעלה משנה וחצי, של שינוי דפוסי התנהגות של מערכת הבריאות הציבורית, בעיקר
באישפוז, אבל בכלל. פעם ראשונה נדרש מהמבטחים לעמוד באופן מעשי בהוצאות עבור קניית
שירותים במסגרת החולים הממשלתיים והציבוריים. פעם ראשונה שהתקציב צריך לעמוד מול מקורות
וצורה יותר ברורה.

נכון שהשנתיים האלה היו מלוות בקיצוצים בסעיף תמיכות הממשלה,
והדבר הזה עורר זעזועים. מנובמבר 1984 אנחנו נמצאים בהליך הזה, ועם קצת מזל אפשר
היה אולי להגיע למצב של היום עוד קודם.

אנחנו רואים את מה שסוּם על ידי מר גביש ביחס לקופת חולים
הכללית כסיכום, מציעים לקבל אותו וללא התנהגות להסדר עם שלוש הקופות האחרות, לגשת לנישום
ההסדר הזה ולהעמיק אותו. מה המשמעות של העניין? ג-ס הסדרת חובות העבר, גם התקציב
השוטף וגם מתן יפוי כוח לממשלה לכסות על ידי הוצאות השירותים שניתנים לקופת חולים וגם
מדי החולים האחרים, עד 70%. זה נותן יציבות לכל המערכת שלא יהיו זעזועים פני שהיו
בתקופה קודמת, ומשאיר מרווח בידי קופות החולים ללחוץ על מדי החולים הציבוריים
להתיעלות. כל זה בהסכמה שוועדת גדיש ממשיכה לדון ותמליץ בקרוב דברים דומים גם
לגבי קופות אחרות. אם מקדזים לא יותר מ-70% מהחוב של קופת חולים להדסה, יש לה עוד 3-
כדי ללחוץ על הדסה ולומר: בזה אני לא מכירה. זה לא שולל מהקופה את היכולת להביא
להתיעלות או למשא ומתן שוטף שלהם עם ספקי השירות. בזה אנחנו מעוניינים. אנחנו לא
מעוניינים שיהיה מצב שהלחץ הוא בהיקף של 100% של השירותים, כי זה ימוטט את בית החולים.
זה צובר חובות וממוטט את הקופה ואת בית החולים.

לגבי הממשלה, זה כבר נגמר. סיכמנו על היקף גלובלי של קניית
שירותים. זה בנוי מתוך ההסכם. חשוב לנו שלגבי הקופה הגדולה זה כבר יתבצע, כי אחרת
שוב נקלעים לכל מיני חובות וזה מתחיל להכות בתקציב השוטף. חשוב שהקופות הקטנות
יגיעו לאותם סוגי הסדרים כמו הקופה הגדולה. אבל היות שזה לא כל כך לוחץ, לנו לא איפת
שזה יקח קצת יותר זמן. לאחר מכן יהיו לנו דפוסים דומים לכולם וכל ללסט צעד קדימה,
וזה עניין חוק ביטוח בריאות שיתג תשובה אמיתית לדברים יותר רציניים.

שר הבריאות עובד אישית על ניסוח סופי של החוק, תוך כדי משא
ומתן עם הגורמים הפוליטיים השונים כדי להגיע לנוסחא מוסכמת.

א' וינשטיין: אני רוצה להיות נאמן לעמחתי, שאם הממשלה קיבלה עמדה, אם
יש החלטת ממשלה, אם יש הסדר - צריך לדבוק בו. בהצעת
הממשלה יש סעיפים לבצוע, שהמועד שלהם כבר עבר. האם הם בוצעו?

היו"ר א' שפירא: כגון?

א' וינשטיין: הממונה על התקציבים יודע. האם הדברים האלה בוצעו? אם כן -
הרי אני מלב שקט יותר. לגבי קופות אחרות, אני מציע שהוועדה תקבל
החלטות נלוות לקופת חולים: א) אנחנו קוראים לאוצר, לממשלה, לסיים ללא דיחוי את עבודת
וועדת גדיש. ב) אנחנו קוראים למשרד האוצר ולמשרד הבריאות לקבוע אמות מידה אחידות
לגבי סיוע לקופות החולים בתחשב בתפקודים השונים של כל אחד מהן.

ב' שליטא:

פני שקבענו בנושא ענף הבניה, גט כאן הדיון צריך להיות שזוהי לכל קופה לפי קריטריונים שונים ובדיקה עניינית.

אין מה להוסיף לכך.

י' כהן:

דעתי הנחרצת היא, שהטיפול של הממשלה היה מעוות ביסודו, הן בסולל בונה, במשק הבניה הכולל, הן בטיפול בקופת חולים ובקופות החולים האחרות. אני מאד לא שבע רצון מכך, שאנחנו נגררים להחלטות ממשלה בדיעבד. קודם הקימו וועדה לטפל רק בסולל בונה, ואחר כך בענף הבניה כולו. הוא הדין בבריאיות. עכשיו הועדה תחדש את דיוניה עם הקופות האחרות. אלה סידרי מינהל לא תקינים. אני חושב שזה חמור ביותר.

אין קריטריונים שונים ולא צריכים להיות שונים, בין קופות כאלה ואחרות. כל קופה לגופה, בהתחשב במקום ובפונקציות שהיא ממלאה. ודאי שצריכים להקבע קריטריונים שונים לשירות שווה. אני מבין שהממשלה בהחלטתה תיקנה את מה שעיוותה כאשר נתנו את סוב המינוי וכאשר בסיוע הדיון ניסתה להחיל את הדבר על קופות חולים אחרות. זה נצב לי בריא.

שמעתי שועדת גדיש הסכימה לבדוק את היקפות האחרות. מה שמטריד אותי הם שני דברים. האחד הוא הגדרת סוב המינוי; והשני הוא תחומי הזמן. לאחר שנעשה משגה, לא יתכן שנסחב אותה לדיונים שאינני יודע מתי הם ייגמרו. בכל מקרה יש לסובב שאנחנו מתנים את הדיון בצמידות להחלטת הממשלה לגבי כל הקופות. תו בעים במקביל.

י' צבן:

יש בעיה אליה אני רוצה להתייחס, ואני מעורר אותה כהצעה לסדר. ישנה השאלה של 5.35%. היות שזו הישיבה האחרונה לפני ה-1 בחודש, הדבר הכרחי. מן ההכרח שהועדה תתייחס לנושא עוד היום. מדובר בבעלי שטר נמוך ותשלומים לביטוח הלאומי. מדברים על ייקור המצרכים המסובסדים. המשקל של המצרכים היסודיים אצל בעלי שטר נמוך הוא רב מאד. שר האוצר עצמו אמר שהוא שוקל זאת בזהירות. אני מציע שתקבל פניה לשר האוצר בענין זה לפחות, כדי שיהיה לענין איזשהו תוקף.

א' פוגל:

וממה יורידו?

י' צבן:

אישרנו להם בביטוח הלאומי העלאה של דמי ביטוח לאומי מעצמאיים על עצמאי שהשכר שלו 2000 שקל חדש לחודש.

היו"ר א' שפירא:

איננו יכולים להצביע כאן על דבר שהאוצר לא פנה אליו בקשר אליו.

י' צבן:

אנחנו פונים לאוצר.

היו"ר א' שפירא:

הבעיה היא שהדבר נגמר ב-1 בחודש. אם שיורידו ממנו בחודש תבא 5%, המעסיק יצטרך להוסיף זאת בשכר.

י' צבן:

בחודש אפריל לא היתה תוספת יוקר.

ח' רמון:

זו פרופורציה חסרת תקדים. אנחנו לא רק פונים, אלא אומרים שהפניה הזו היא החלטה שלנו.

היו"ר א' שפירא:

זאת אינני יכול לקבל.

א' וינטטיין:

המשכורות כבר מוכנות.

היו"ר א' שפירא:

ב-2 בחודש, אם האוצר יפנה אלינו, אפשר לאשר רטרואקטיבית. לא קרה מקרה שאישרנו דבר כזה בלי פניה רשמית של שר האוצר. אמת זאת למזל"ל ההסדרות. הכל טוב ויפה, אבל יש מנהגים בועדה שאיננו יכולים לשנות אותם בענין זה. אני אפנה באופן רשמי. שמעתי את ההערה של מר פוגל: מנין להוריד?

א' וינשטיין:

אם האוצר יגיש לנו, תהיה הסתייגות בוועדה.

הי"ר א' שפירא:

הודיע לי עכשיו מר פוגל, על דעת משרד האוצר, שהוא יתנהג לגבי קופות החולים ללא אפליה. אין אזרח ואזרח. הוא ינהג בהן כמו בקופת חולים. זו הודעה רשמית. אנחנו לא הפכנו להיות סיעת הליכוד. אתה מחלונן, חבר הכנסת יגאל כהן, על שר הליכוד.

י' כהן:

על הממשלה.

הי"ר א' שפירא:

אתם בממשלה? קורה שעוזרים למי שקבור, ולמוכשר לא עוזרים. מי שמנהל את עניינינו בצורה מוצלחת, מתפלל שלא יגיע למר פוגל. הבנתי מקופת חולים מכבי שאין להם חובות.

י' כהן:

לכן הם לא מפתחים שירותים.

הי"ר א' שפירא:

ידוע לי שהיה סיכום עם שר האוצר, שחובות קופות החולים לבתי החולים הציבוריים יקוזזו מהכסף שהן מקבלות. אני מבקש שירשם בפרוטוקול, שהחובות לבתי החולים הממשלתיים יקוזזו ישירות מהאוצר.

א' פוגל:

על עקרונות ההסכם מבחינת הכספים וההתניות שלו, שמעתם בפעם תקודמת. כל ההתניות האלה הן חלק בלתי נפרד מהחלטת הממשלה שאושרה, ואישור הוועדה הוא מיקשה אחת. ברגע שנראה שאננו יכולים להפעיל התניות, לא נפעיל את ההסדר הכספי.

מבחינת קופות החולים האחרות, אני מציע לאמץ את החלטת הממשלה שמחייבת בדיקה ותגובה בהתאם לתוצאות הבדיקה.

בענין מר גדיש, סזב המינוי ייצא בימים הקרובים. אני מציע שאם הוועדה תרצה לקבוע דיון, זה יהיה לאחר תחלת העבודה. כפי שמר גדיש תלבש על נושא קופת חולים, אינני יודע אם יהיה מישהו שיעשה זאת בצורה כה יסודית ומחילה. אם אנחנו מאחדים את שני הדברים האלה, נוכל לצאת לדך.

ש' עמר:

אני מציע שהיושב-ראש יהיה בקשר עם מר גדיש וידווח לנו מה פרק הזמן של עבודתו.

א' וינשטיין:

בהחלטת הממשלה קוראים לגביית מס-אחיד ושינויים החל מ-1 במאי 1986. זאת אישרנו. שנית, מדובר על צימצום במישרות. האם זה בוצע?

א' פוגל:

הצעת החלטת הממשלה כללה אלמנטים מתוך טיוטת ההסכם, כדי להבטיח את מערכת ההתניות לצורך הסיוע. התמיכות שהיו אז הן תמיכות שנגזרו מההשתתפות הכוללת. לא רק מהתניות אלא גם מהעמדת המקורות הכספיים. חלק מהדברים בוצעו כבר. יש בקרה וליווי של ההסכם.

מי שחייב יותר, הוא עשה יותר והוא בסופו של דבר גם נהנה יותר, כי הוא בגודל קריטי כזה ובשירות כזה, שהממשלה חייבת לעזור לו. ההוצאה המוצדקת ביותר היא חוטאת ואינה מוצדקת לחלוטין, ברגע שאין לה מקור מימון מתאים, ממשלתי או לא ממשלתי, מקור לצורך הענין. וזו נורמה שחייבת להיות נורמה בסיסמת התנהגות שלנו בעתיד. ההסכמים יבטיחו עד כמה שאפשר נורמת התנהגות כזו. אני חושב שאנחנו צריכים להקפיד מאוד שההסטוריה ארוסת השנים, שתמיד יציחת החוב מצדיקה את עצמה, לא תישנה.

פרופ' ד' מיכאלי:

קודם כל, אנחנו מברכים על הענין שאותה אמת-מידה תיושם לגבי כל הקופות. העקרונות שנתחייב מהטלפול ואופי הקופה והאוכלוסיה שלה, העקרונות הם שאנחנו כורכים בענין גם את הסדמת חובות עבר וגם תקציב שוטף וגם משטר תשלומים קבוע לגבי השנה ואישפוז בשנה הנוכחית. זה בא לידי ביטוי בעקרונות. סתב המינוי נותן אפשרות להגיע להסדר. העקרונות האלה סוכמו בזמנו, בעת הכנת ההסכמים עם קופת חולים הכללית. לא הפסדנו זמן על ידי כך שחיכינו. אם יהיו לנו ארבעת הדברים הבאים: חובות עבר, תקציב, משטר תשלומים ואפשרות קי זוז, אני חושב שעקרונות אלה מאפשרים להמשיך לעבוד. בתניות אלה, הייתי מבקש מאד לאשר את נושא קופת חולים הכללית, כי זה כבר "מבושל" וכאן הנפח ותקציבי כל כך גדול, שאיננו יכולים להתנין.

א' וינשטיין:

אני מציע לאשר את בקשת האוצר. אני מציע שנחליט, שאנחנו קוראים לאוצר להקים ללא דיחוי את הוועדה לבדיקת מצבה של קופת חולים ולדווח. להקים ללא דיחוי וועדה לבדיקת הקופות האחרות ולדווח לוועדת הכספים תוך חודש ימים. כמו כן אני מציע שהוועדה תקרא לאוצר לקבוע יחד עם משרד הבריאות אמת מידה ברורה, אמות מידה ברורות וכלליות ואחידות לסיוע תקציבי לקופות החולים, נהחשב בהבדלים ובתיפקודים. כמו כן לקרוא לאוצר לדווח לוועדה תוך חצי שנה.

היו"ר א' שפירא:

אני מציע שקודם נסכם שרשמנו לפנינו מה שהציעו ה' פוגל ופרופ' ד' מיכאלי, שיהיו אותם קריטריונים כמו לקופת חולים הכללים, גם לגבי יתר קופות החולים. אני כיושב-ראש הוועדה אפנה למר גדיש. כיוון שיש החלטת ממשלה אפנה אליו כדי שהוא יתחיל בעבודה מיד, גם לגבי יתר קופות החולים, עפי שעשה לגבי קופת חולים הכללית.

אודיע למר גדיש שהוועדה החליטה על אותם קריטריונים שהוא המליץ לגבי קופת החולים הכללית, שיחולו על יתר הקופות. אני רוצה שבהחלטת הוועדה יהיה סעיף, שהממשלה תקזז את הסכומים שקופות החולים חייבות לבתי-החולים הציבוריים, כדי שהממשלה תוכל לשלם להם את הכסף.

א' וינשטיין: ואם חייבים לקופות חולים פרטיות? קופת חולים חייבת לכולם?

פרופ' ד' מיכאלי:

לפרטיים המערכת רוצה לחלק. יש להם אפשרות ללכת לערכאות. לבתי החולים הציבוריים יש תמיד אפשרות לומר שאשפר לתת לממשלה לכסות בינתיים.

היו"ר א' שפירא:

השר מודעי הבטיח לקופות החולים, שהוא יביא לוועדת הכספים הצעה שיקזזו, שהממשלה תקזז זאת.

פרופ' ד' מיכאלי:

הממשלתיים והציבוריים.

היו"ר א' שפירא:

לגבי הדיווח, אני חושב שחצי שנה היא תקופה ארוכה. אני מציע שהדיווח יהיה בהקדם האפשרי ולא יאוחר מחודשים.

א' וינשטיין:

אני מבקש ממר גדיש לאמץ את מה שניתן לקופת-חולים. ההצעה שלי, לקבוע אמות מידה מכאן ולהבא. אני רוצה שמשרד הבריאות ומשרד האוצר יקבעו אמות מידה לפי תיפקודים של קופת חולים. אני רוצה לקבוע שיוויון. אי-אפשר לקבל החלטה אחרי דיון כזה?

היו"ר א' שפירא:

הדיון עכשיו הוא לא מכאן ולהבא, אלא אישור מה שהיה. על מכאן ולהבא אנחנו יכולים לקבל המלצה. אנחנו מאשרים דברים שהאוצר פנה אלינו בקשר אליהם. אנחנו יכולים להגיד, שממליצים שמשרד האוצר יתחשב יחד עם משרד הבריאות.

י' ארידור:

הוועדה חפנה למר גדיש ותבקש, שבהמלצות שהוא יציע, הוא יתחשב בכל השיקולים הנוגעים לענין.

א' וינשטיין:

מר גדיש נתבע לקבוע מה הם יקבלו ב-1986. אם כבר קיימנו דיון ומנל"ל משרד הבריאות אמר, אני רוצה שנקבע ק.

י' ארידור:

בהמלצה שלו לגבי - עתיד יתחשב בכל השיקולים הנוגעים לענין. עם כל הצעות הסיכום של היושב-ראש.

החלט:

לאשר ולהודיע לאוצר כי ועדת הכספים תובעת כי מר גדיל יתחיל מיד בבדיקת כל הקופות האחרות ושיפעיל לגביהן את אותם הקריטריונים כמו לגבי קופת חולים הכללית, כולל קיזוז אוטומטי של החובות לבתי החולים הממשלתיים והציבוריים והתיחסות לשירותים שהן נותנות. על מר גדיש לדווח לוועדה בהקדם האפשרי אך לא יאוחר מאשר לאחר חודשיים.

סדרי הדיון בדו"ח ועדת בייסקי

היו"ר א' שפירא:

אני עובר לדיון בסדר הדיונים בדו"ח וועדת בייסקי.

י' ארידור:

לפני שעה שאל אותי היועץ המשפטי של הוועדה מתי תסתיים הישיבה. השמתי לו שב-13.15. זה השעה.

היו"ר א' שפירא:

הודעתי שהיום אנחנו יושבים בישיבה ארוכה של הרבה שעות. אמתי שאני מוכן לשבת ללא הגבלה ואני יכול לומר עוד, שפנה אלי ח-ה הכנסת וינשטיין וטען שהדו"ח כל קד חשוב, שאנחנו צריכים לקבוע דיון בן יומיים-שלושה. והוא צודק.

י' ארידור:

לכן לא עשיו.

היו"ר א' שפירא:

קבענו שהיום נדבר רק על סדר הדיונים. ידעתי שזה יכול להימשך שעה וכי לא כולם נשארים עד סוף הדיון. איננו דנים עשיו בדו"ח עצמו אלא על מה הוועדה תדון בתוך הדו"ח. אם אתם מבקשים שאעשה חסד, אני מוכן. קבענו שעל תשקיף בנק לאומי לא נדון עד לאחר הדיון על ועדת בייסקי. קודם כל צריך לקבל את התשקיף הנכון של בנק לאומי, כדי שנדע על מה מדברים. זו שערוריה שבסוף לא ידענו על מה דנים.

ש' עמר:

אני מציע שתשב עם שני מרכזי הסיעות ותגמרו על הנושאים.

היו"ר א' שפירא:

אני מציע שחברי הכנסת ארידור, שפט ובר-און יצטרפו. אני מציע שאם התשקיף יובא קורקטי ונראה שאין בו בעיות, לא נחכה לסיומא הדיון בדו"ח בייסקי.

ש' עמר:

אם הוא יהיה פה אחד.

ח' רמון:

אתה תביא את התשקיף וכל אחד יצביע לפי עמדתו.

החלט:

להקים צוות שיקבע את סדרי הדיון של הוועדה בדו"ח בייסקי בהרכב הבא: י. כהן - יו"ר, ח. רמון, י. ארידור, מ. בר-און ג. שפט